

Nákladom právnickej fakulty Univ. Komenského. — Mimo úvod a záver rozdeľuje sa kniha v 5 kapitol. V úvode autor stanoví si rozvrh práce, odôvodňujúc menovite nutnosť exkurzií k otázkam neoddeliteľným. V I. kapitole postavené sú proti sebe obe teórie o periculum, či ono náleží kupiteľovi či predávateľovi? V poslednom §e autor predom naznačuje svoje do určitej miery kompromisné stanovisko v tejto divergencii teórií a tak kladie tézu, ktorú v ďalších kapitolách dokazuje a vykladá. Po stanovení pojmu nebezpečia pri rôznych kontraktach a kvazikontraktach dospeje k jednotnej definícii nebezpečia mimo trhovú smluvu. Kapitola III. je venovaná trhovej smluve iuris gentium a v záveru vedie autora k zastávancom zásady periculum est emptoris, omeďzujúv tuto regulu na trh iuris gentium. Po podstate a povahe nebezpečia u trhu mancipačného pátra kapitola IV. s výsledkom: periculum pri trhu práva civilného je pojem neznámy. Nové toto stanovisko je vybudované na predpoklade dvojitosti trhovej smluvy v právu klasickom, za súčasného uznávania smluvy iuris gentium čo obligáčnej, ale za ponímania smluvy mancipačnej v jej povahe reálnej. Rovnako rozhodujúcou okolnosťou je tiež autorom podaná definícia nebezpečia. Ačkoľvek čo do ponímania trhovej smluvy blížii so pôvodca Haymanovi, v otázke samotného pericula sa s ním úplne rozchádza. Posledná kapitola o perfekcii kupopredajnej smluvy nachádza svoje odôvodnenie v požiadavku úplnosti práce a má byť doplnená samostatným pojednaním o trhu generickom a kupopredaju vína. V záverečnej stati odkrývajú sa príčiny vedúce komplátorov ku zmenám princípov klasických, a čiastočne podáva i vysvetlenie omylov a nedopatrení, do ktorých oni upadli. Literatúra sa cituje v poznámkach, ale za to pripojený je index použitých miest prameňov. Tým dostalo sa našej i obecnej literatúre romanistickej práce, založenej na pečlivej revízii v tejto otázke dosť bohatej, ale nejednotnej literatúry, ako i priamom výkladu prameňov. Nie len pre obor historicko-právny, ale i so stanoviska práva pozitívneho je dielo toto vítané, keď v ňom objasnené pojmy a princípy predklasického a klasického práva, zkažené kompilátormi, sú podkladom konštrukcie dnešnej kupopredajnej smluvy i ostatných podradných pojmov, u ktorých základom je kompilátormi založený a od nich tradovaný — omyl. Luby.

Bohumil Voborník: Kráľovská pravomoc v Čechách v období stáťu stavovského se zvláštním zreteľem k 16. století. »Práce ze semináře dějin práva ve střední Evropě právnické fakulty university Komenského v Bratislavě. Čís. 1. Nakladom vydavateľa: prof. Dra Rud. Rauschera, za podpory MŠNO. Bratislava 1931. Strán 73. — Profesor Dr. Rudolf Rauscher opatril knihu predmluvou, ktorá tvorí zároveň úvod k zahájenej zbierke seminárnych prác z dejín práva stredoevropského, v ktorej prvým číslom je práca Vobornikova. V predmluve poukazuje sa na okolnosť, vedúcu nie len k vydaniu tejto knihy, ale i k zahájeniu celej zbierky prác seminárnych, t. j. chut a záujem seminaristov pri vypracovaní jednotlivých tém a pri tom i pozitívny výsledok v riešení otázok dosiaľ dosť nepovšimnutých. — Kniha rozdelená je na časť obecnú a zvláštnu. V prvej časti § 1. podáva historický nástin vývoja kráľovskej moci v Čechách až do skončenia váliek husitských a 2. § tvorí ďalší základ k podrobnému výkiadu položeného tématu, zaoberajúc sa prvkami českého tronného práva. Vo zvláštnej časti pristupuje autor k otázke samotnej a v jednotlivých §§-och zaoberá sa postupne kráľovskou mocou vojenskou, súdnou, zákonodárnou, správnu, lennou, mocou nad cirkvami a mocou finančnou. V závere uvažuje sa o možnosti inej metódy spracovania daného materiálu, o výhodách a nevýhodách toho-ktorého systému, a konečne priznáva si autor i nedostatky systému užitého, kde rada blízkyh otázok zostáva nezodpovedaná, ale bez újmy celistvosti práce. Kniha vyznačuje sa vhodným zasadením líčeného obdobia do rámca všeobecnejšieho, takže jednotlivé inštitúty právne osvetlené sú vo svetle historického vývoja. Miestne omeďzuje sa, ako ukazuje i samotný titul, na zem Českú, odhliadnúc od markrabstej resp. kniežacej moci kráľa vo vedľajších zemiach. Luby.